

چرا برخی به "طالع‌بینی" علاقه‌مندند؟

یک روانشناس و عضو هیئت علمی دانشگاه درباره علت گرایش افراد به "طالع‌بینی" گفت:

یک روانشناس و عضو هیئت علمی دانشگاه درباره علت گرایش افراد به "طالع‌بینی" گفت: مراجعه‌کنندگان به "طالع‌بینی" افرادی هستند که از اعتماد به نفس کمی برخوردارند؛ حال آنکه فالگیرها و طالع‌بینی‌ها از اعتماد به نفس بسیار بالایی برخوردار و در حین مکالمه نکاتی را درباره مراجعه‌کنندگان؛ شان دریافت و بر اساس همان، جملات دلگرم‌کننده می‌گویند.

ندا علی‌بیگی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره نحوه پیدایش "طالع‌بینی" بیان کرد: مطالعه درباره طالع‌بینی برای اولین بار بر روی کارهای سیرک‌باز معروف به نام "بارنوم" انجام شد، بارنوم به این معنا است که افراد در مورد ویژگی‌های کلی خود پذیرش ذهنی دارند و آن را به راحتی به خود نسبت می‌دهند؛ بعدها این اثر توسط روانشناسی به نام "فورر" بررسی شد، او یکی از پروفیسورهای برجسته روانشناسی است که برای بررسی اثر طالع‌بینی سه سوالی که بیانگر ویژگی‌های کلی انسانها بود را بر پایه تست شخصیت‌شناسی ارائه داد و پس از آن متوجه شد افراد زیادی مدعی هستند که دارای این ویژگی‌ها هستند، و به این قضیه پی برد که طالع‌بینان از اینکه افراد ویژگی‌های کلی خود را می‌پذیرند استفاده کرده و براساس آن گفته‌های خود را پیش می‌برند.

این روانشناس معتقد است که "طالع‌بینی‌ها" و "فالگیرها" معمولاً با توجه به شرایط سنی و ویژگی‌های ظاهری افراد، آرزو و امیال فرو خورده آنها را بررسی کرده و سعی می‌کنند مرهمی بر زخم‌های مراجعه‌کنندگان بگذارند. آنها با ارائه اصول کلی شروع به سر هم‌بندی جمله‌هایی می‌کنند که ممکن است در زندگی همه افراد اتفاق بیفتد.

علی‌بیگی افزود: مراجعه‌کنندگان به "طالع‌بینی‌ها" از اعتماد به نفس کمی برخوردارند؛ آنها علاقه دارند کلیاتی را در مورد خودشان بشنوند که به دلیل درست بودن این ویژگی‌ها به سمت طالع‌بینی گرایش پیدا کرده و تمایل به پیش‌بینی آینده خود توسط طالع‌بینی‌ها دارند، موضوعی که طالع‌بینی‌ها به خوبی از عهده این کار بر می‌آیند، این درحالیست که فالگیرها و طالع‌بینی‌ها از اعتماد به نفس بسیار بالایی برخوردارند و می‌توانند با اعتماد به نفس، کلام و ادعای خود را موجه نشان دهند. آنها روانشناسان به اصطلاح خوبی هستند که با "کلامشان زمان می‌خرند" و در حین مکالمه نکاتی را درباره مراجعه‌کنندگان؛ شان دریافت می‌کنند.

این روانشناس خاطرنشان کرد: پیش‌بینی‌ها؛ طالع‌بینی‌ها؛ طالع‌بینی‌ها معمولاً به دلیل کلی بودن آن موجب مطابقت آن با آینده افراد می‌شود؛ به طور مثال زمانی که جوانان به این افراد مراجعه می‌کنند و به آنها گفته می‌شود که تا چند وقت دیگر ازدواج خواهند کرد، مسئله‌ای که از دیدگاه منطقی چندان عجیب به نظر نمی‌رسد؛ هر دختر یا پسر جوانی بنا به انگیزه‌های درونی ممکن است به زودی ازدواج کند.

علی‌بیگی در پاسخ به این سوال که چرا افراد علاقه‌مند به طالع‌بینی دارند؟ گفت: انسان‌ها علاقه‌مند به طبقه‌بندی در دسته‌های مختلف و زدن برچسب به خودشان هستند به همین دلیل تا جای ممکن خود را در گروه خاصی طبقه‌بندی می‌کنند.

وی یکی از تکنیک‌های پرکاربرد "طالع‌بینی" را استفاده از "دو پهلویی" دانست و افزود: طالع‌بینی‌ها با به کار بردن واژه‌هایی مانند "به چیزی که می‌خواهید می‌رسید اما رسیدن به آن سخت است" حرفه خود را پیش می‌برند. آنها می‌دانند که باید همان چیزی را بگویند که مراجعه‌کننده؛ شان دوست دارد به همین دلیل در بیشتر مواقع جملات دلگرم‌کننده به مذاق افراد ساده لوح خوش می‌آید.

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی درباره علت گرایش مردم به "طالع‌بینی" توضیح داد:

طالع‌بینی از لحاظ علمی پذیرفته نشده است اما در جامعه قدمت طولانی دارد. برخی از جوامع به دلیل نوع فرهنگ، اعتقاد بیشتری به آن دارند اما ایران به دلیل دوران "گذار"ی که در آن به سر می‌زد، کمتر قابلیت پیش‌بینی دارد که به دلیل گرایش افراد به پیش‌بینی درباره آینده شاید گرایش به طالع‌بینی در این جامعه بیشتر باشد.

به گفته علی‌بیگی اغلب، اساس "طالع‌بینی" بر مبنای جهان "غیرمادی" بوده است؛ ماه تولد، حرکت کرات و خورشید موضوعی است که اساس بیرونی ندارد و همین مسئله باعث شده در طالع‌بینی امکان قابل آزمایش بودن وجود نداشته باشد.

وی درباره تاثیر ماه تولد بر شکل‌گیری شخصیت افراد نیز معتقد است که این مسئله نیز در هیچ پژوهش علمی تایید نشده اما مطالعات نشان می‌دهد که ماه و یا فصل تولد می‌تواند در بروز برخی ویژگی‌های روانی و یا مشکلات جسمانی موثر باشد، این موضوع باز هم وابسته به مسئله "طالع‌بینی" نیست بلکه دمای هوا، رطوبت، نور، رژیم غذایی و مواد شیمیایی موجود در اطراف و احساساتی که مادر در طول دوران بارداری تجربه کرده می‌تواند موجب تفاوت‌های در ویژگی‌های افراد شود.

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی درباره موفقیت رابطه ازدواج که برخی جوانان بر مبنای طالع‌بینی زندگی خود را تشکیل می‌دهند نیز گفت: حتی مسائل علمی نیز قادر به پیش‌بینی دقیق موفقیت رابطه‌ای مانند ازدواج نیست اما با توجه به مشترکات کلی که بین همه افراد وجود دارد ممکن است برخی افراد بر اساس مشترکات کلی، ماه تولد و یا ویژگی‌های فصلی مشترکی که در افراد وجود دارد ازدواج خود را بنا کنند، این مسئله باعث می‌شود جوانان چشم خود را بر روی بسیاری از ویژگی‌های دیگر فرد مقابل بینند.

این روانشناس با اشاره به اثر "فورر" گفت که طالع‌بینی تاکنون در هیچ پژوهش علمی تایید نشده است و بسیاری از افراد می‌توانند بر اساس نوع چهره، پوشش، و حتی آرایش اطلاعاتی کسب کنند و با دریافت آن شروع به حدس و گمانه‌زنی‌های کنند.